

PIELI A YI-HECRIEN ε 'cri la

1 'Mɔ Pielı, -ε mɔ -Yusu 'Klisu a -mɔnanyo*, 'mɔ -yi 'a mu -mɔ 'cri -ni, 'a mu -mu', -u mɔ Nyisua a nyibli, u bla le, -u 'heen Pɔtiblulgba, kɔ Galatiblulgba, kɔ Asiblulgba, kɔ Bitiniblulgba 'huen- ki bu. A mɔ 'dagbi ɬnič, 'ki 'lɪ 'blulgbi a 'mu 'kwli.

2 See la a ti 'yri, -aan 'baı Nyisua 'ε pu la 'lɪ ɬɪ 'lɪ, 'ki bu -ha la 'lɪ 'a mu, -ε diɬe nu, a 'mu 'a nyibli' pa. 'Ki ε naa 'lɪ 'a -Hihiu* 'kwli, 'ε nuɬo, 'a -he 'a nyibli, -ε diɬe nu, a 'mu 'u -Yusu 'Klisu 'u ɬtuu -ni, ε kɔ, ε 'mu 'a -hlv nu, ε 'mu 'aan de 'kuku 'wowlə -ni, -ε diɬe nu, a 'mu 'u yi 'sii -ni, 'ki 'u Nyisua ye'. Nyisua bu nu 'a mu ɬhaande -mɔ, kɔ, bu -nyi 'a mu kibuwæenle -we, ɬhaande kɔ kibuwæenle a 'mu 'huen-, bu bii kle.

Nyisua -mu', -ε wa 'a mu, ba puɬu 'nyre le

3 Ba pu Nyisua 'nyre le, -ε mɔ, -aan Kukonyo -Yusu 'Klisu a 'Baı, -kɔtı ε yru -aan nyaı, 'ε -nyi -a mu 'klɔ yrayru. -Yusu 'Klisu -mu', Nyisua -ha 'lɪ 'kvkvnyibli 'nyi, ε -ha 'klɔ, ε nɔ- Nyisua naa 'lɪ, 'ε -nyi -a mu 'klɔ yrayru a 'mu. Ε nɔ- kɔ -ti ɬa yiɬe, ɬa yiɬɪ -ple, 'ki bu -ha 'lɪ -a mu 'kvkvnyibli 'nyi -we, ε 'mu -a mu 'klɔ -ha.

4 -A yiɬe ni -we, -ε mɔ, Nyisua di -nyi -a mu ɬhaande. ɬHaande a 'mu, ε 'ni -nyreɬe yi, mɔ, ε 'ni -paɬa 'ta, mɔ, ε 'ni ɬhɔnɬɔ lɪ 'klɔ -mɔ 'klɔ. 'Ki ε ɬtu 'lɪ ɬhaande a 'mu yakɔ 'kwli bu, 'ki 'u -aan -ta'.

5 'A mu -bu, -v kuo Nyisua ɿwlu yi, ε ɿtui 'a mu 'ye, 'kí 'lí 'a 'klukinunú 'kwli, -ε diɿe nu, 'klo a 'v-honti 'bu nyre 'v, nyibli a pεpe 'muɿv 'ye -tεε, -ε mɔ, ε wa 'a mu ní.

6 ɿHaande -mu', Nyisua nu 'a mu -mɔ a -tí, a kɔ plɔ a bleele, 'ye ɿbui a yi ɿhiueñ a gblegble ní 'ye, 'kí 'lí ti gbi 'kwli.

7 ɿHiueñ a 'mu, a yi 'ye, a yiɿl 'ní 'ye, -ε diɿe nu, nyibli 'muɿv 'ye, -ε mɔ, a kuo Nyisua ɿwlu yi -tεε. 'Ye ɿbui -gvlu -mu', -ε di yi nyre, v yiɿl 'ní 'wla, -ε diɿe nu, v 'muɿv 'ye, 'bu mɔ, 'bu nɔ yi. Kε- ε ní 'mu, 'kí 'v -aan ɿwlu a yikuole -mɔ'. -Aan ɿwlu a yikuole a 'mu, ε mɔ dε gbagbu ɿniɔ, 'ε -hi 'v -gvlu ní. Kε- ε ní 'mu, -ε diɿe nu, -nyrɔwo -mu' -kɔ 'kwli -Yusu 'Klisu di di de, Nyisua 'mu 'a mu 'nyre le pu, ε kɔ, ε 'mu 'a mu -tí a 'yi'bvbua -nyi, kɔ, ε 'mu 'lí 'aan 'nyre 'lí 'yaa -ní -we, -kɔtí 'a 'tíε kue ɿne ɿwlu yi.

8 ɿHan-tí, 'kí a 'ye ní 'ye -Yusu a 'mu, kεε, a nve ɿne ní. ɿHan-tí, 'a 'ye ní 'ye 'kíɿl, -te ti ne -bu, kεε, a kuo ɿne ɿwlu yi. Nɔ- kɔ -tí 'a kɔ plɔ a bleele díaki. -Te 'aan plɔ nu buble, nyiblo ɿdu 'yi 'lí 'a -mɔlenina 'lí -we,

9 -kɔtí Nyisua we 'a mu ní. Wvwa a 'mu, ε nɔ-a yi -ple.

10 Ti -hi la a ti 'yri, Nyisua a winwlɔn-hanyv*, v ɿmuε laɿa le, 'kí bu yru laɿa le -tεε, -te Nyisua di nyibli a wvwa nu. Ti ní ye', ɿhaande -mu', Nyisua pu la le, ε di la 'a mu -mɔ nu, 'v yi la 'a -tí nyibli le -lee -ní.

11 -Yusu 'Klisu a -Hihiu* -mu', -ε ní la 'v ɿnu ke', ε ní ye', ε lee la ɿnu -Yusu 'Klisu a ɿhiueñ -mu', ε di la 'ye a -tí, 'ε lee la ɿnu -we, -ε mɔ,

¶hiueen a 'mu, 'a 'yiye 'bu -hi, Nyisua di -nyi)e -ti a 'yi'bubua. Nyisua a winwlon-hanyu a 'mu, u ¶mu e la a le, 'ki bu yru la de a 'mu le, -e di)e nu, u 'mu ti -mu' yi, -e ko 'yri -tebli a 'mu, e di 'u 'lu -mo -muu -ni, ko, u 'mu u yi, -te e di 'mu ni,

¹² Nyisua 'e lee ¶nu, -e mo, e 'yi ¶nu 'pa-, u 'yi -tebli a 'mu 'a 'yiye -ko, kee, 'a mu -di)e 'ye. Ti -bu 'yri, nyibli -bu, -u pi -Yusu a ¶haantitie, u lee ne 'a mu -tebli a pepe a 'mu ni. Nyisua a -Hiihu -mu', e yi nyibli -nyi, e no- ¶tu ¶nu -tebli a 'mu wlön. -Tebli a 'mu, Nyisua a kelenyu -hue)e ni -we, 'ki bu yi wen)e, kee, Nyisua 'yi ¶nu u -tco -ni.

'Aan nunuklo bu 'sii 'u yi

¹³ -Te Nyisua nu -tebli a 'mu, 'ki 'u 'a mu -mo, 'a -ti, ba -hie)e 'lu -mo le -tse, -e di)e nu, a 'mu -mo -we, a 'mu Nyisua a -kuan nu. Ba ni 'u -pleele'. A 'ni 'hie 'li ¶dedede 'lu -mo le, 'bu 'yi ¶haande -mu', Nyisua di 'a mu -mo nu 'pa-, -nyrwo -mu' -ko 'yri -Yusu 'Klusu di ya de.

¹⁴ 'A -ne ti, ba ¶tuu 'u Nyisua 'u. Ti -mu' -ko 'yri a 'ye la -Yusu a ¶haantitie ni yi, yinyre-tebli -mu', 'aan ¶wl -hue la, e no- a yi la ¶wien le kue. Kee, -te ti ne -bu, a 'ni 'kue 'ki yinyre-tebli a 'mu ¶wien de.

¹⁵ Nyisua -mu', -e da 'a mu, 'ki ba -he 'a dako, e 'sii 'u yi. 'A -ti, 'aan 'mumu, ba 'sii 'u yi -we.

¹⁶ Ti -hi la a ti 'yri, u 'cri la a ni, 'ki 'li Nyisua a 'crien 'kwli, -e mo: «Nyisua wen 'ni: Ba 'sii 'u yi, -kotu 'na 'mumu, 'n 'sii 'u yi».

¹⁷ 'Bu mo, 'ba yi Nyisua ni de, ke- a pi: «-Aan 'Bai». -Te a dees 'ki ¶i 'bai, -e -bi ba ¶tuu 'u u 'u, 'aan 'yrinaabu 'mu 'u yi 'sii -ni, ti a pepe -bu, a

di 'nε- 'klo kī -hii -nī. Bu bi 'lī 'a mu 'kwli, -ε mō, 'a -nε nyiblo, -te 'a nunuklo nī 'mu, ke- Nyisua di 'a -bati a lepuvle nu, -kötī ε no- -mō -bu, ε 'nī 'jraŋa lī nyibli' le.

18 A yiŋe nī, -ε mō, Nyisua -ha 'a 'Yu nī, 'ε ŋgble 'a mu, 'kī 'u nunu-tebli -mu', 'aan 'baunu tue la 'a mu a -ta', -u 'ye nī da ŋdedede. ε 'yī 'wliyε -bu, -ε puε 'ta 'pa-, ε 'yīŋi -nu, ε 'yī 'a mu ŋgble,

19 keε, -Yusu 'Klisu a 'mu, 'a -hlu -nī 'kli kī, -ε -hi 'u 'a -nε ŋdedede 'u, no- Nyisua -nu, 'ε ŋgble 'a mu. -Yusu 'Klisu 'wiŋi blable yī, u -ha, 'kī 'u -cchlun* a -ta'. ε 'sii 'u yī -tεε, de -huan ŋdu 'yī 'līŋi 'lī -nī.

20 'Tī- Nyisua 'mu la 'klo nu, 'kī ε -ha la 'lī -Yusu 'Klisu 'lī. Kεε, ti -bu, -ε mō le'bōti, ε tōo ŋne nyibli a pεpe yī, -ε diŋe nu, ε 'mu ŋnu wa.

21 No- kō -tī 'a kuo Nyisua ŋwlu yī. No- -ha 'līŋi 'kvkvnyibli 'nyī, 'ε -haŋa 'klo, kō, 'ε -nyiŋe -tī a 'yī'bubua. No- nuŋo, 'a kuo Nyisua ŋwlu yī, 'a yīŋe -we, -ε mō, ε di 'a mu 'nī wa.

22 A 'sii 'u 'aan dīonu yī, -kötī a ŋtui 'u Nyisua a win nī. No- yī 'a mu 'kli -nyi, 'kī ba nuε ne 'aan 'bio, -u yī Nyisua ŋwien kvε. 'N yī 'a mu 'nī -lee -nī, -ε mō, ba 'cibi 'u 'waa nuεle, 'kī 'lī 'aan ŋwlī a pεpe kī.

23 Bu bi 'lī 'a mu 'kwli, -ε mō, Nyisua a win -bu, -ε yī nyibli 'klo yrayru -nyi, -ε 'yī 'līŋi 'lī -we, bu -we bu. ε no- Nyisua naa 'lī, 'ε -nyi 'a mu 'klo yrayru. Nyisua -bu, -ε 'ye nī 'ku, no- kō 'yonu a -he. A 'yī nyiblo ŋdu, -ε 'ku a 'yonu -he.

24 U 'cri laŋa nī, 'kī 'lī Nyisua a 'crien 'kwli, -ε mō:

«-Tonyibli a pεpe,

v 'wíl̩i -piti yí, -v 'kví.

'Waa yúnúnc 'wíl̩i -piti a -pui yí, -ε 'yruε.

²⁵ Κεε, Κυκόνυο Nyisua a win 'n̩i -wεl̩ε bu n̩i 'kl̩o
-mo 'kl̩o.»

Nyisua a win a 'mu, -kötí -a -hlε, no- mo
l̩haantitie -mu', a 'win.

2

Nyisua -ha 'li 'a mu ni, 'ki ba -he 'a nyibli

¹ -Τε Nyisua -nyi 'a mu 'kl̩o yrayru a 'mu, 'a -t̩i,
ba -ha 'li -tebh̩i -hvín a pεpε -mu', -ε n̩i 'li 'aan
l̩wl̩i ki, ba 'kee h̩i a nunuo, k̩o, a 'n̩i 'naa 'li 'li
n̩i 'hvén, a 'n̩i 'tuo 'ki ca, k̩o, a 'n̩i 'die 'li nyibli a
'nyrε.

² Κεε, ba 'wíl̩i 'yupanu yí, -ε -hvε 'a 'dii a nyε
'a -nε ti. Κε- n̩i -do ba nu Nyisua a -t̩i a -hvhw̩a,
-ε dil̩e nu, 'aan l̩wl̩u a yíkuole 'mu kle -bii -n̩i.
Ε no- ba nu, bu gba l̩a -gbagba, ti -mu' -k̩o 'yri
Nyisua di 'v 'a mu -waa -n̩i pεpε, ε 'mu 'v nyre.

³ De a 'mu, no- k̩o -hvhw̩a a k̩o ba gba 'lu -mo,
-kötí a l̩te l̩e wl̩on, 'a 'ye l̩e, -ε mo, l̩haandε a 'mu,
ε no wl̩on.

⁴ Ba 'yíya 'v Kukónyo -Yusu 'Klisu 'hví bu. No-
yí nyibli 'kl̩o yrayru -nyi. No- 'wíl̩i 'hío -mu' yí,
'kayupuñyu 'yí -hvá bu nuu -kván 'yri. Κεε, 'hío
a 'mu, ε no- Nyisua -mo -bí ε -ha 'li, 'ε nuu l̩ne
-kván 'yri, -kötí 'ki 'li ε no- -mo -bí 'yí, ε no yí, 'ε
-hi 'v 'hí a pεpε 'v.

⁵ 'Aan 'mumu, -v k̩o 'kl̩o yrayru a 'mu, ba 'wíl̩i
'híodu a 'mu yí, -ε n̩i 'kl̩o, -ε di l̩e nu, Nyisua 'mu
'a mu nu, ε 'mu 'kayu -mu' pu, -ε k̩o bu 'a -Hihiu*
di 'li 'ti. 'A mu -di 'li 'kayu a 'mu bu n̩i, -v di 'a
-cɔhlvnnpinyudε nu. -cɔhlvn* a 'mu, a di pi, -ε di

'a plɔ -blee -ní, nɔ- -mɔ ba -ha 'lɪ 'aan ɔwli, ba -nyi ɔneɛ, -Yusu 'Klisu a -ti.

⁶ 'E mɔ -tɛɛ, u 'cri la 'lɪ Nyisua a 'crien 'kwli, -ɛ mɔ, ke- Nyisua -pu:

«Ba 'ye ke, 'n -ha 'lɪ ɔhaan'hic, 'ní gbe 'lɪ 'dɔ -mu',

u dɛɛ Sion (Jrusre) 'kwli bu ɔtu mɔ.

Nɔ- kɔ ki 'n di 'u 'na 'kayu 'u -puu -ní.

ɛ nɔ- 'n -ha 'lɪ, -ɛ nuɔo, ε nɔ yɪ.

'A -ne nyiblo, -ɛ diɔe ɔwli yɪ -kuo -ní, -tu yɪ 'lɪ 'lɪ -we bu nuɔo, 'klɔ -mɔ 'klɔ.»

⁷ ɔHaan'hic a 'mu, ε mɔ ɔhaande ɔniɔ, 'ki u 'a mu -mu' -mɔ, -u kuo ɔne ɔwli yɪ, kɛɛ, ε 'yɪ 'mu le -ní, 'ki 'u nyibli -mu' -mɔ, -u yɪ ɔwli yɪ -kuo -ní. 'E mɔ -tɛɛ, u 'cri la 'lɪ Nyisua a 'crien 'kwli, -ɛ mɔ:

«'Hic -mu', 'kayupunu 'yɪ -hua bu nuu -kuan 'yri,

ε nɔ- -u -bi 'du ye', 'ɛ -he 'hic gbagbu,

-ɛ kɔ -kuan dıakı,

'u nuɔo, 'u pu 'kayu.»

⁸ ɛ 'cri la ní -we, 'ki 'lɪ Nyisua a 'crien 'kwli, -ɛ mɔ:

«'Hic a 'mu, ε niɔe ní,

nyibli a buiyɔ 'u yɪ ɔl yre bi,

'u yɪ ɔhlɔn le bi.»

'E mɔ -tɛɛ, 'waa buiyɔ 'u yɪ ɔl yre bi, 'u yɪ ɔhlɔn le bi, -kɔti u 'ní ɔtuuɔo 'u Nyisua a win 'u. Kuɛ la 'lɪ bu, Nyisua -yra laa ní, 'ki bu bi la ɔhlɔn le, 'bu 'ye ní ɔtuu 'u 'a win 'u.

⁹ 'A mu -mɔ -bi, 'a mu -mɔ dakɔ -mu', Nyisua -ha 'lɪ. A mɔ bodıɔpu ɔni, -u 'wɪ -cɔhlınpinyu yɪ, -u ni Nyisua a -kuan. 'A mu -mɔ Nyisua a

dakɔ, Nyisua a 'mu, ε pu 'kibia ki, 'ki 'u 'a diɔnu -mo'. Ε ɔgble 'a mu ni, -ε diɔe nu, -tebli gbagbi -mu', ε -nu, a 'mu 'a -ti nyibli -lee -ni. 'Ε mo -teε, ε da 'a mu ni, 'ε -ha 'lι 'a mu halo 'nyi, 'ε gba 'u 'a mu -nyre yi, -nyredu -mu', -ε yi wlun, -ε -hi 'u 'a -ne ɔdedede 'u.

10 Ti -hi la a ti 'yri, a 'yi la Nyisua a dakɔ 'pa-. Κεε, -te ti ne a ti 'yri -bu, a -he 'a dakɔ. Ti -hi la a ti 'yri, a 'yi la ɔa -yi, -ε mo, Nyisua kɔ la 'aan nyaι. Κεε, -te ti ne -bu, a yi ɔe ni, ε mo ɔhaan-ti, ε kɔ 'aan nyaι.

Ba -he Nyisua a ɔkoyo

11 'Na nınatumupu -na, bu bi 'lι 'a mu 'kwli, -ε mo, a mo 'dagbi ɔnιɔ, 'ki 'ne- 'klo -bu ki. 'Klo -bu, ε 'yi 'aan bvnile 'pa-. Yakɔ, no- mo 'aan bvnile. Ε no- kɔ -ti 'ni nyee ne 'a mu le, a 'ni 'nuo 'ki yinyre-tebli -mu', 'aan ɔwlı -hue ba nu. -Tebli du a 'mu, ε -hue bu nyre 'aan ɔwlı yre.

12 'Ki 'lι nyibli -bu, -u 'yi Nyisua -yi 'nyi, 'aan 'yrinaabuı bu 'sii 'u yi, mo 'ye ɔbu u pu le, a ni yinyre-tebli, ɔhaan-tebli -mu', a ni 'a -ne ti, u 'mu ɔb 'ye, ε 'mu ɔb nu, u 'mu Nyisua 'nyre le pu, -nyrcwɔ -mu' -kɔ 'kwli ε di di.

13 -Te -a yi -aan Kukonyɔ -Yusu 'Klusu ɔwien kuε, 'a -ti, ba ɔtuu 'u 'klo a nyibli a pεpe, -u neε 'blu. Romakue a 'kun gbagbu -mu', -ε kɔc nyibli a pεpe win ki, ba ɔtuu 'u ɔb 'u.

14 Ba ɔtuu 'u -gulunumapu -mu', 'kun gbagbu ɔtu 'u ble. Ε ɔtu 'u ɔnu ble, -ε diɔe nu, nyibli -mu', -u ni -tebli -hue, u 'mu 'lι ɔnu le -ha, kɔ, nyibli -mu', -u ni ɔhaandε, u 'mu ɔnu 'nyre le pu.

15 Nyisua -hvε̄nε nı, ba nu ɿhaandε, -ε dīe nu, nyibli -m̄v', -v 'yε nı -hva -bv yru Nyisua, 'tı- -v yı 'aan 'nyre di, v 'm̄v dədu a 'm̄v, 'a nunuo 'kee -nı.

16 'Aan nunukl̄c bv t̄c ɿne nyibli yı, -ε m̄o, -Yusu 'Klisu nūlo nı, 'a 'yı ke 'kı de 'kuku a ɿkoyo 'pa-. Kεε, a 'nı 'pvv 'l̄ le, -ε m̄o, -te a 'yı ɿkoyo 'pa- a -tı, a -we 'l̄ ba nu -tεbl̄ -hvıñ nı. Kεε, ba -he Nyisua a ɿkoyo.

17 Ba ɿtuu 'v nyibli a pεpe 'v, ba nve ne 'aan 'bio -Yusu a nyibli, ba ɿtuu 'v Nyisua 'v, ba ɿtuu 'v Romakvε a 'kıñ gbagbv 'v -we.

'Aan 'yrinaabvı bv 'wı̄l̄ -Yusu 'Klisu a 'yri-naabvı yı

18 'A m̄v -kvannunyibli, 'a m̄v 'n yı 'l̄ -m̄o -hlee -nı. Ba ɿtuu 'v 'aan nyibli gbagbı 'v -tεε. Ba 'bva 'waa -tı 'yı -tεε -we. Kε- ba nu, 'ye ɿbıı 'waa ɿwlı nı yı, 'ye ɿbıı 'waa ɿwlı nyre yı.

19 'E m̄o -tεε, nyiblo 'bv nı 'v, 'bv yı̄l̄ ɿhiueñ nı ɿtui, 'ye ɿbıı ε 'yı de -hvan ɿdv -nu, -ε bleε ɿhiueñ a 'yiye yı, bv k̄ ɿwl̄ a 'l̄la, 'kı ɿhiueñ a 'm̄v 'a 'yiye 'kwli, -kötı ε k̄ 'v Nyisua a 'v ɿtuule. De a 'm̄v, n̄o- yı Nyisua a pl̄ -blee -nı.

20 'Bv m̄o, 'ba yı yınyre-tεbl̄ nı ni, 'a -tı 'bv yı 'a m̄v nı bi, 'ye ɿbıı a k̄ ɿwl̄ a 'l̄la, 'kı 'l̄ ɿhiueñdu a 'm̄v, 'a 'yiye 'kwli, nyiblo ɿdv 'yı 'l̄ ɿl̄ 'l̄ -we, bv p̄ 'a m̄v 'nyre le. Kεε, 'ba yı ɿhaandε nı ni, 'tı- ɿhaandε a 'm̄v, 'a -tı, 'bv yı 'a m̄v ɿhiueñ nı ɿtui, 'tı- 'ba yı ɿwl̄ a 'l̄la nı k̄vε, -ε -bı de a 'm̄v, n̄o- yı Nyisua a pl̄ -blee -nı.

21 Nyisua da 'a m̄v nı, 'kı ba 'ye ɿhiueñ, 'ye ɿbıı a yı ɿhaandε nı ni, -kötı -Yusu 'Klisu a 'mumu, ε

'ye ɬhiueñ, ε 'mu 'a mu wa a -ti. Ε tco ne 'a mu 'hru ni, -ε diɬe nu, a 'mu 'li 'a ɬpi le -ha.

²² Ε no- -mo -bi, ε 'yi de -hvan ɬdu -nu. Ε 'yi nyiblo ɬdu -kaa -ni.

²³ -Te u -haɬa 'yri le, ε 'yi -mo ɬhiān, ε 'yi 'a -ne 'tanı -pu. -Te u ɬtuiɬe ɬhiueñ, ε 'yi le -pu, bu nu nyibli a 'mu de -hvan -mo, keε, de ε -nu, ε no- mo ε pu 'li 'a diçnu Nyisva -ji' bu, -ε pi -tεε a -bati.

²⁴ -Yusu 'Klisu a 'mu, ε 'ble -aan de 'kuku, 'ε 'ye ɬhiueñ -aan de 'kuku a 'mu, 'a -ti, 'u koo 'vɬu tugbe 'yie, 'ε 'ku. -Te ε nu de a 'mu, ε 'wi yi, ε ɬgbles -a mu ni, 'ki 'v de 'kuku -mo', -ε diɬe nu, -a 'mu 'kli ko, -a 'mu ɬhaandε nu. Bu bi 'li 'a mu 'kwli, -te ε nu ɬhiueñ a 'yiye, 'aan 'kuε 'ε -we.

²⁵ Ti -hi la a ti 'yri, a 'wi la blablı yi, -u 'wan. Keε, -te ti ne -bu, a ɬhiān -mo, 'a yi blablıkənyo ɬwien le kuε, 'ε ɬtui 'a mu 'yie, de -hvan ɬdu 'ni ɬha 'a mu le -hren a -ti.

3

Nugbi kɔ 'waa nyibepu

¹ A mu nugbi, ba kɔ 'v 'aan nyibepu a 'vɬtuule, -ε diɬe nu, 'ki 'li 'aan nyibepu 'nyi, -u -bi 'bu ni 'li, 'bu 'yi 'v Nyisva a win a 'vɬtuule -ko, u 'mu Nyisva ɬwlu yi -kuo -ni, 'aan 'yrinaabu a -ti. Mo 'ye ɬbu a 'yi ɬnu Nyisva a -ti -lee -ni,

² u diɬe 'ni 'ye, -te 'aan 'yrinaabu nu 'vyi'siile, ko, -te a ni 'v 'waa 'vɬtuule.

³ A 'ni 'hie 'liɬi 'lu -mo le 'a -ne ti, -te 'aan wlawlı a yinonɔ di 'mu ni, -te a di 'lu a bibie nu, -ε diɬe nu, nyibli 'mu 'v ble 'ta, ko, -te a di -gvlı-tebli a 'hvilepupu nu, ko, -te a di yinodani a -mɔpupu nu.

4 Kee, de ba -hie 'lu -mō le 'a -ne ti, no- mō, 'aan ɬwl̥i bu no yi, -ε mō ɬwl̥u a 'lila, kō ɬwl̥u a 'yɔc̥l̥e. No- mō yinino, -ε 'ye ni -we 'l̥i 'kł̥o -mō 'kł̥o. Ε no- mō de gbagbu, 'kī 'u Nyisua ye'.

5 Yi-he-nyre a nügb̥i, -u yi la Nyisua ɬwien le kue, ke- u nu la yinino. U ɬtui la 'u 'waa nyib̥eru ni.

6 Sara a -ti bu bi 'l̥i 'a mu 'kwli. Bu kō la 'u 'a nyib̥iu Abrahamu a 'vɬtuule a -ti, 'e dēe laɬa 'a kükonyo. 'Bu mō, 'ba yi ɬhaandē ni ni, ɬwi yi Sara, a di -he 'a 'yonu nyroyo. Ε 'yi yi -blee -ni, 'kī ɬdedede bu kaa 'a mu yi, 'kī ba nu ɬhaandē a 'mu.

7 'A mu nyib̥eru -mō -bi, ba nu 'aan nügb̥i ɬhaandē 'yi ɬhl̥on le. Ba kō 'a yiyie, -ε mō, -te a nu 'kł̥i a kinini, u 'yi 'mu le -ni. Ba ɬtuu 'u ɬnu 'u, -köt̥i 'kł̥o yravru -mu', Nyisua yi 'a mu -nyi, 'kī 'l̥i dadu 'kwli, 'a mu ni 'huen ε yiɬi -nyi. Ba ɬtuu 'u ɬnu 'u, -ε diɬe nu, 'ba yi Nyisua ni dē, ε 'mu 'a mu nua yi bu pu.

-Yusu a nyibli di 'ye ɬhiuen, 'ye ɬbu bu yi ɬhaandē ni ni

8 De -kō ki 'n yi 'u -yree -ni, ε no- -bu: 'Aan pere, ba kō 'lule-hihietu ni -do. Ba yuuru nyai, ba nunue -ni, -köt̥i a mō 'diayinu ɬni, 'kī 'u Nyisua a 'hru wl̥on. Ba nunu ɬhaan-tębl̥i 'yi ɬhl̥on le, ε kō ba ɬti 'l̥i 'aan dič̥onu 'l̥i.

9 'Bu mō, nyiblo 'bu nu 'a mu de -huan -mō, a 'ni 'nuo 'l̥i de -huan -mō -we. 'Bu mō, nyiblo 'bu pu 'a mu 'tanı -mō, a 'ni 'puu 'l̥i 'tanı -mō -we. Kee, de ba nu, no- mō, ba da Nyisua, 'kī bu nuɬo ɬhaandē -mō, -ε nuɬo, ti -mu' -kō 'yri Nyisua da

la 'a mu, 'ki ba -he 'a nyibli, ε pu la 'lili ni, 'ki bu nu 'a mu haande 'yi hlōn le.

10 U 'cri lala ni, 'ki 'li Nyisua a 'crien 'kwli, -ε mɔ:

«Nyiblo 'bu ni 'v, 'bu -huε bu ni haan'klɔ,
kɔ, 'bu -huε bu kɔ plɔ a bleelε,
ε bleε yι, bu 'kee -ti -huin a hihla,
kɔ, ε 'yι yι -bleε -ni, bu nu hi.
'Bu yι le ni ni, -ε -bi ε ni haan'klɔ.

11 Ε 'yι yι -bleε -ni, bu nu -teblı -huin,
keε, bu nu haan-teblı le,
bu mυcɔ le, 'ki 'li 'a owlu a pεpe ki,
'ki ε kɔ 'a 'bio 'huεn-, bu ween ki bu.

12 Nyibli -mu', -u ni haande,
Nyisua tui nu 'yie.
'Bu mɔ, 'bu yιli de ni -huε,
ε pi nu nuu yι bu.

Keε, -teblı-huinnunyu -mɔ -bi,
ε -wen nu yι.»

13 'Bu mɔ, 'ba yιli le ni mυe, 'ki 'li 'aan owlu
a pεpe ki, 'ki ba nu haande, -ε dυ 'yι 'lili 'li
-we, bu nuu ne 'a mu 'cre le.

14 Mɔ 'ye bιu a yι hiuεn 'ni 'ye, 'ki 'v haande
-mu', a ni a -ta', de a 'mu, 'a -ti, Nyisua di nu 'a
mu haande -mɔ. 'A -ti, a 'ni 'pie 'li nyibli a 'mu,
'waa huannu, -u -huε -bu nu 'a mu 'cre le. 'Aan
wli 'ni 'wuu 'li 'ku.

15 Keε, 'ki 'li 'aan owlu ki, ba tuu 'v -Yusu
'Klisu 'v. Bu mɔ 'aan Kukonyɔ. Ti a pεpe, ba
ni 'v -pleelε', -ε die nu, nyibli a pεpe, -u di 'a mu
'beti -ni, -ε mɔ, de- kɔ -ti 'a yι -Yusu 'Klisu wien
le kuε, a 'mu nu kle -hihia -ni.

16 'Bu mɔ, 'ba yɪ ɿnu kłe nɪ -hɪhɪε -nɪ, -ɛ -bɪ ba kɔ ɿwlu a 'lila, kɔ, ba kɔ 'waa 'vɿtuule. A 'nɪ 'nuo 'lɪ -teblɪ -mu', -kɔtɪ 'aan ɿwlu 'ɛ yɪ 'a mu -mɔ 'ple, -ɛ diɿe nu, nyibli 'bu -hvɛ bu di 'aan 'nyre, -tvi 'mu ɿnu nu, -kɔtɪ v hle -tɪ -hvɪn, 'kɪ 'v 'aan 'yrinaabvɪ -mɔ', 'a mu -mu', -v nɪ 'v -Yusu a 'hru wlon.

17 Ε nu -tɛɛ, ɿhaandɛ -mu', a ni a -tɪ, ba 'ye ɿhɪvɛn, Nyisva 'bu yɪɿ nɪ -hvɛ, 'ɛ -hi 'v ba 'ye ɿhɪvɛn, yɪnyre-teblɪ -mu', a ni a -tɪ.

18 -Yusu 'Klisv a 'mumu, ε 'kv nɪ, -aan -teblɪ 'kukui a -tɪ. 'A 'kvkvʊ mɔ 'kvvawɔ nɪ -do. Nyiblo -mu', -ɛ 'sii 'v yɪ, 'kɪ 'v Nyisva ye', no- 'kv, -a mu -bv, -v 'yɪ 'v yɪ 'sii -nɪ, ε 'mu -a mu wa a -tɪ, -ɛ diɿe nu, ε 'muɿv nu, -a 'mu Nyisva yre 'muɛ -nɪ. Nyibli, nu- 'laɿa, kɛɛ, Nyisva a -Hihiu* -ha 'lɪɿ 'kvkvnyibli 'nyi nɪ, 'ɛ -haɿa 'klo.

19 'Kɪ 'lɪ Nyisva a -Hihiu a 'klɪ 'kwli, 'kɪ ε mu 'lɪ 'kuo -mu' -mɔ, -v nɪ ɿji', 'ɛ lee ɿnu Nyisva a -tɪ.

20 'Kuo a 'mu, v nv- mɔ nyibli -mu', ti -hi la a ti 'yri, -v 'ye nɪ ɿtuu la 'v Nyisva 'v. 'ɛ mɔ -tɛɛ, Nyisva kɔ ɿwlu a 'lila, 'ɛ yɪ ɿnu -ple, ti -mu' -kɔ 'yri nyiblo -mu', -ɛ mɔ Noe, ε nii la 'v 'mu, kɛɛ, nyibli a 'mu, v 'tɪɛ yɪ la Nyisva a -tɪ le -hɛɛ -nɪ. Nyibli -mu', -v pa la 'lɪ 'mu a 'mu 'kwli, v 'yɪ la -hv. U mɔ la nyibli nɪ ɿbl̩enɿbl̩en, nu- Nyisva -wa, 'kɪ 'v 'nie -mu' a -ta'.

21 'Nie a 'mu, -ɛ kɔ 'kwli v naa 'lɪ, no- mɔ 'nie -bv, v pɪ kɛ 'a mu 'lu le, -ɛ wɛ 'a mu, 'a yruule ɿniɔ. 'Nie a 'lupvpuu a 'mu, ε 'yɪ 'aan 'hvɪ a -purple a -tɪ 'pa-. Kɛɛ, dɛ, -a -hvɛ Nyisva, ε no- mɔ, bu nuɿo, -aan ɿwli 'mu 'v yɪ 'sii -nɪ. 'Nie a 'lupvpuu, ε wɛ 'a mu nɪ, -kɔtɪ -Yusu 'Klisv -hɔn

'lì 'kvkvnnyibli 'nyı nı, 'ε 'hrı 'klɔ.

²² -Yusu 'Klisu ɬhian -mɔ, 'ε mu 'lì yakɔ 'kwli,
'ε nı 'v Nyisua a diidekibia ki bv, 'ε kɔɔ Nyisua a
lelenyu win ki, kɔ 'kuo a pεpe, kɔ 'a -ne 'klıkınıde
ɬdu 'hvεn-.

4

Nyisua, nɔ- -bv kɔɔ ne 'a mu win ki

¹ -A yiɬe nı -ε mɔ, -Yusu 'Klisu 'ye ɬhıvεn, 'ki
'lì 'a -plahvı 'kwli. 'A -tı, 'aan 'mumu, ba kɔ
'lule-hihiedu a 'mv, ba -wε -mɔ, 'ki ba 'ye ɬhıvεn,
-te ε nu ɬhıvεn a 'yiye, -kötı nyiblo -mv', -ε 'ye
ɬhıvεn, 'ki 'lì 'a -plahvı 'kwli, ε 'nı -nuɬo 'ki dε
'kuku de.

² Kve 'ki mɔ bv, ti a pεpe -bv, a di 'ne- 'klɔ -bv
ki -hii -nı, de -mv', Nyisua -hvε ba nu, ε nɔ- ba
nu. A 'nı 'nuo 'lì yinyrekłɔ -mv', 'aan ɬwlı -hvε.

³ Nyibli -mv', -v 'yı Nyisua -yi, -tεblı -mv', v
nuε -nı bv nu, 'aan 'mumu, -tεblı a 'mv, ε nɔ- a
ni la, 'ki 'lì ti -hvɔhvı 'kwli. 'Ki bv hree 'ki mɔ.
Ti -hi la a ti 'yri, 'a -ne dε, ε nɔ- a yı la 'aan dıɔnu
wlɔn -hie -nı, -tεblı -hvın 'aan ɬwlı -hvε la, ε nɔ-
a ni la, 'a yı la 'yi le -bibi -nı, 'a yı la 'aan dıɔnu
didi-tεblı kɔ nɔ 'hvεn- wlɔn -hie -nı, 'a kwłe la
-ci, -ε yı la Nyisua a -tı le -hεε -nı.

⁴ Kεε, -te ti ne -bv, 'bv mɔ, nyibli -mv', -v 'yı
Nyisua -yi, 'bv yı 'waa dıɔnu 'a -ne ɬdedede wlɔn
nı -hie -nı, a 'nı 'kve 'lì ɬnu ɬwien de. -Te a 'yε
nı kve 'ki ɬnu ɬwien, 'a -tı 'waa ɬwlı kεε le. ε
nɔ- nuɬo, 'v -he 'a mv 'yri le.

⁵ Kεε, -nyrɔwɔ ɬdu 'kwli, 'ki v di 'v Nyisua ye'
mu, ε 'mv ɬnu -bati le -pvv -nı. Ti -mv' -kɔ 'yri ε

di 'klənūnyibli kō 'kukvnyibli 'hvəen- -bati le -puu
-ni, ε 'yi -mō -hlo.

⁶ Nyibli -mu', -u 'kv, -te u 'tīe nī la 'ne- 'klō kī,
Nyisva puu la ɻnu -bati le, ɻwī yi, -te ε ni nyibli a
pəpe a -bati a ləpuulə. -Te u 'kv, -ε -bī -Yusu 'Klisu
pu ɻnu Nyisva a ɻhaantitie -mu' nī, -ε diɻe nu, u
'mu 'klō nī, ɻwī yi Nyisva.

*'Klī -mu', Nyisva -nyi 'a mu, nō- ba nu, ba -heē
ne 'aan 'bio*

⁷ Ti -bu, -ε hie 'lī, 'klō 'mu 'u -wlu -hōn, ε 'yi -hv.
Ba kō ne 'aan dīonu win kī, kō, ba nī 'u -pleekə',
-ε diɻe nu, a 'mu Nyisva da.

⁸ De gbagbu -mu', -ε -hi 'u -təblī a pəpe 'u, ε nō-
mo ba 'cibi 'u, ba nūnūε -ni, 'kī 'lī 'aan ɻwlu a
pəpe kī, -kōtī 'bu mō, 'ba nūε nyibli, a -hrui 'waa
-təblī 'kukui a -tī -mō.

⁹ Nyibli -mu', -u puε 'lī 'a mu -mō, ba 'ble ɻnu
kua -tēε. A 'nī 'pūpleε 'lī wlōn le.

¹⁰ Nyisva nu 'a mu ɻhaan-təblī a gblegble 'yi
ɻhlōn le, 'ε -nyi 'a -ne nyiblo ɻdu 'klī, 'kī bu nu
-təblī a gblegble. 'Klī -mu', Nyisva -nyi 'a -ne
nyiblo, ε 'nī 'hihre 'lī le. Nō- bu nu, bu -heē ne 'a
'bio.

¹¹ 'Bu mō, Nyisva 'bu -nyi nyiblo 'klī, 'kī bu hle,
nyiblo a 'mu, bu hla Nyisva a -tī. 'Bu mō, Nyisva
'bu -nyi nyiblo 'klī, 'kī bu -heē ne 'a 'bio, -ε -bī
'klī -mu', Nyisva -nyiɻe, nō- bu nu, bu -heē ɻnu.
-Təblī a pəpe -mu', a ni, bu nuɻo, Nyisva bu kō -tī
a 'yi'bubua, 'kī 'u -Yusu 'Klisu a -ta'. -Yusu 'Klisu,
nō- kō -tī a 'yi'bubua, ε nō- kō 'klī, -te ε te yi bu.
Kē- ε nī 'mu.

*Plɔ a bleelɛ, 'kɪ 'n -Yusu a nyiblo -mʊ' -mɔ, -ɛ
yɪ ɿhiuən 'ye, -tɛ ε mɔ -Yusu a nyiblo a -tɪ*

12 'Na ɿwlʊ a nɪnatumupu -na, 'bu mɔ, Nyɪsua
'bu yɪ 'lɪ ɿhiuən a 'yiye 'kwli nɪ -nɛɛ -nɪ, 'bu yɪ
'a mʊ -tɛblɪ nɪ -tʊɛ -nɪ, ε 'nɪ 'keɛ 'lɪ 'aan ɿwlɪ lɛ.
-Tɛblɪ a 'mʊ, ε mi 'a mʊ yre, -ɛ diɿe nu, ε 'mʊɿ
'ye, 'bu mɔ, 'ba kuo ɿne ɿwlʊ yɪ -tɛɛ. A 'nɪ 'yee
'lɪɿ, -ɛ mɔ, ε 'yɪ 'n le -nɔ -nɪ.

13 ɿHiuən nɪ -do, -Yusu 'Klɪsu 'ye, nɔ- a yɪ 'ye.
'A -tɪ o, ba nu dɔdu, -ɛ diɿe nu, -nyrɔwɔ -mʊ', -ɛ
kɔ 'yri nyibli di 'n 'a -tɪ a 'yɪ'bʊbʊa 'n 'yee -nɪ, a
'mʊ dɔdu nu, ε 'mʊ 'n 'a -nɛ ɿdedede 'n -hi.

14 'Bu mɔ, 'bu yɪ 'a mʊ 'tanɪ nɪ ɿtui, -Yusu 'Klɪsu
a -tɪ, Nyɪsua di nu 'a mʊ ɿhaande -mɔ, -kɔtɪ
Nyɪsua a -Hihiu* kɔ -tɪ a 'yɪ'bʊbʊa, -ɛ -hi 'n 'a
-nɛ ɿdedede 'n, ε nɔ- di 'n 'a mʊ -mɔ nɪ.

15 'Kɪ 'lɪ 'a mʊ 'nyɪ, 'bu mɔ, nyiblo 'bu yɪ ɿhiuən
nɪ 'ye, -tɛ ε nu yɪnyredɛ ɿdu a -tɪ, ɿbɪ ε 'la nyiblo,
ε mɔ 'yiyrinyɔ, -hvv' ε pɪ 'lɪ 'a 'bio a -tɪ me 'nyɪ
lɛ, -ɛ -bɪ nyiblo ɿdu 'nɪ 'pʊvʊ 'lɪɿ 'nyre lɛ, -tɛblɪ
a 'mʊ, 'a -tɪ. -Tɛblɪ ɿdu a 'mʊ, ε 'nɪ 'nɪ 'lɪ 'a mʊ
'nyɪ.

16 Kɛɛ, nyiblo 'bu nɪ 'n, 'bu yɪɿ ɿhiuən nɪ ɿtui,
-tɛ ε mɔ -Yusu a nyiblo a -tɪ, -ɛ -bɪ nyiblo a 'mʊ,
-tɪ ɿn 'nuo 'lɪɿ. Kɛɛ, bu -nyi Nyɪsua 'wio, -tɛ v
dɛɛ ɿne -Yusu 'Klɪsu a nyiblo a -tɪ.

17 Ti -bv, -ɛ kɔ 'yri Nyɪsua di 'n nyibli -bati lɛ
-pʊvʊ -nɪ, ε nyre 'n nɪ. 'A nyibli, nɔ- ε di -bati lɛ
-pʊvʊ -nɪ yɪ-hɛde. 'Bu mɔ, 'bu pʊvʊ ne -a mʊ -bati
lɛ yɪ-hɛde, -bɪ' ε di 'mʊ ɿti, 'kɪ 'n nyibli -mʊ' -mɔ,
-n 'yɪ ɿhaantitie ɿwlʊ yɪ -kuo -nɪ 'lɪ?

18 'ɛ mɔ -tɛɛ, 'n 'cru la 'lɪɿ Nyɪsuacrien 'kwli
nɪ, -ɛ mɔ:

«Ξ kla 'mu, 'ki Nyisua bu wa nyibli -mu',
-u 'sii 'u yi.

'Bu mo, 'bu ni 'mu le, -bi' ε di 'mu ɬti,
'ki 'u de-hvannunyo -mo,
-ε 'yi Nyisua -yi 'li?»

19 'A -ti, Nyisua 'bu yiɬti ni -hvε, nyibli bu 'ye
ɬhiueñ, nyibli a 'mu bu 'cibi 'u ɬhaan-teblı a
nunu, 'ti- Nyisua -mu', -ε mo -aan nununyo, ko,
-ε ko 'li -aan de -mo, ε no- bu pu 'li 'waa dionu
-ji' pεpe.

5

Ba ɬtio 'li 'aan dionu, 'ki 'u Nyisua ye'

1 'Cue a ye'nanyu 'n mi 'li -mo hle mo. 'Na
'mumu, 'mo 'cue a ye'nanyo ɬtio. Ti -mu' -ko
'yri -Yusu 'Klisu yi la ɬhiueñ 'ye, 'n 'ye laɬa ni.
Ti -mu', -ε ko 'yri Nyisua di 'u -Yusu 'Klisu a -ti a
'yi'bubua nyibli -tco -ni, a bi 'li yi, 'n bi 'li yi, -a
di ko 'li -aan 'kibia. 'A -ti, 'n nyee ne 'a mu le:

2 Ba ɬtu Nyisua a nyibli -mu', ε -nyi 'a mu 'yie.
Ba nuɬo, ɬwi yi blablikonyo, -ε ɬtui 'a blabli 'yie.
Ba ɬtu ɬnu 'yie, 'ki 'li 'aan ɬwlı a pεpe ki, ɬwi
yi, -te Nyisua ni 'a -hvhu. A 'ni 'nuo 'liɬti, ɬwi
yi, -te nyiblo 'ye ni ni wen 'u 'a mu ke'. Ba 'wlaa
'u ɬwlı bu, ba nu -kvān a 'mu. A 'ni 'nuo 'liɬti,
'wliye a 'yiye a -ti.

3 Nyibli -mu', Nyisua -nyi 'a mu, 'ki ba ɬtu ɬnu
'yie, a 'ni 'nu 'li ɬnu 'lu bu, kee, 'aan 'yrinaabu
bu tco ɬnu, -te u di 'waa dionu a naale nu.

4 'Bu mo, 'ba yi le ni ni, -nyrɔwɔ -mu' -ko 'yri
-Yusu 'Klisu, -ε mo blablikonyo gbagbu, ε di di, ε

di -nyi 'a mu 'wio gbagbu, -ε mō 'klo yrayeru -mu', -ε 'ye nī -we 'lī 'klo -mō 'klo.

5 'A mu -mu', -u mō gblayo, 'n yī 'a mu 'nī -lee -nī, ba ɿtuu 'u 'aan ye'nanyu 'u. 'Aan pēpe, kē- 'n pī 'a mu yī, ba ɿtīo 'lī 'aan dīonu 'lī, a 'mu -hiheę -nī, -kōtī u 'criɿtī nī, 'kī 'lī Nyisvacrięn 'kwli, ε -mō: «Nyibli -mu', -u 'yee 'lī 'waa dīonu, Nyisua di 'lī ɿnu 'nī ɿtīo -nī, kēs, nyibli -mu', -u ɿtīuε 'lī 'waa dīonu, ε di nu ɿnu ɿhaande -mō.»

6 'A -tī o, 'n yī 'a mu 'nī -lee -nī, ba ɿtīo 'lī 'aan dīonu, 'kī 'u 'Khikuninyisua ye', -ε diɿe nu, ti -mu' -ko 'yri ε di 'vɿu 'u -hva -nī, ε 'mu 'lī 'a mu 'lī 'yaa -nī.

7 -Tebli a pēpe -mu', -ε 'yee 'a mu 'kla -wliye, ba pu 'lī ɿneɿe -ji' bu, -kōtī ε pī 'aan -tī ɿwlī -mō le.

8 Ba nī 'u -pleelę', ba ɿtu 'aan dīonu 'yie. 'Aan yraanyo, -ε mō Satan, ε yī -hihie le, 'ε ɿmuę nyiblo le, ε di klo, ε 'wīɿ -ji yī, -ε klui, -ε ɿmuę diide le.

9 Ba nyraɿa yī bu, ba 'cibi 'u Nyisua a ɿwlū a yikuole. 'Bī a yīɿe nī, -ε mō, 'aan 'bio -Yusu a nyibli, -u nī 'ne- 'klo kī, u yī 'ye ɿhiuęn, ɿwī yī -te a ni, 'a yī ɿhiuęn 'ye.

10 'Ε mō ɿhan-tī, -te ti ne -bu, 'a yī ɿhiuęn 'ye. Kēs, ti gbi 'bu -hi, Nyisua -mu', -ε kō -mō ɿhaan-tebli a pēpe -hveen 'lī -wlu, 'a ɿgbetū, ε diɿe 'nī nu, a 'mu 'u yī ɿce, 'tī- ε 'mu 'a mu 'kli -nyi, kō, ε 'muɿu nu, a 'mu bu ku, 'kī 'u 'a -ne 'hru ɿdu wlōn. ε da 'a mu nī, -ε diɿe nu, a kō -Yusu 'Klisu 'hveen-, a 'mu 'lī 'a -tī a 'yi'bubua -mu', -ε 'ye nī -we 'lī 'kwli pa.

11 Nō- kōo 'klo a pēpe win kī, -te ε te yī bu. Kēs nī 'mu.

'Bετιλε

¹² Nyiblo -bv, -ε mɔ Silası, nɔ- -hεε 'mυ, 'nι 'cru
ne 'a mu 'crien gbe -bv -mɔ. 'N yiŋe nι, -ε mɔ, 'aan
'dιayi ɔnιɔ, -ε yι -Yusu 'Klιsu ɔwien le kυε -tεε.
'N yι 'cru ne 'a mu -mɔ, 'mυ 'lι 'a mu ɔwlu 'kwli
bu ɔtu. 'Ya 'v 'lu de, 'n yι 'a mu 'nι -lee -nι, 'ε mɔ
-tεε, Nyisua ni -a mu ɔhaandε -mɔ, ɔwi yι, -tε 'n
nu 'a 'cicru. ɔHaandε a 'mυ, ba 'bleŋe kυa -tεε.

¹³ -Yusu a nyibli -bv, -v nι 'nε- Babilɔnιdιɔ
'kwli, Nyisua -ha 'lι, ɔwi yι, -tε ε -nu, 'ε -ha 'lι
'a mu 'lι, v 'bεti 'a mu -tεε. Maki, 'n nuε -nι, ɔwi
yι 'na 'yu, ε 'bεti 'a mu -tεε.

¹⁴ Ba -nyinyi 'wio -tεε, ε 'mυɔv nyibli -tɔɔ -nι,
-ε mɔ, a nuνue nι, ɔwi yι 'dιayinu.

'Aan pεpe -mu', -v nι 'lι -Yusu 'Klιsu -jι', Nyisua
bu -nyi 'a mu kibυwεenle.

Krumen, Plapo

Krumen, Plapo: Nyisua a ɬhaanttie New Testament

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Plapo Krumen

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 May 2025 from source files
dated 8 May 2025

12483b24-15d6-5b11-9f45-7a44a4ee6792